

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

libus tamen Quæstionibus, Quodl. III. artic. XXIV. odium & blasphemiam Dei damnatis tribuit. Nam ad quæstionem, utrum damnati gaudeant de pœnis inimicorum suorum, inter alia respondet, *Dicendum, quod pœna inimici considerata ab eo, qui est in inferno, habet quodammodo rationem delectabilis, & quodammodo rationem tristabilis. Rationem quidem delectabilis habet, in quantum impletur voluntas damnati de malo inimici sui. Sed ex aliâ parte habet rationem tristabilis propter duo. Primum quidem, in quantum in pœnâ inimici impletur divina iustitia, quam odiunt & blasphemant damnati in inferno, secundum illud Apocalypf. 16. Æstuaverunt homines æstu magno & blasphemaverunt nomen Domini. Secundo propter vermem conscientia.*

XVIII. Subjungemus Thomæ unicum five sectatorem sive interpretem. Is est Petrus de Palude, ordinis Prædicatorum, Patriarcha quondam Hierosolymitanus, quem Fr. Paulus Soncinas, qui eum primum edidit Venetiis, A. D. M. CCCC. LXXXV. hoc encomio prosequitur: *Fuit Petrus vir sacris nostris initiatus, bonarum quoque artium consummatissimus quidam Præceptor ac illustrator, usque aded, ut nulli hominum ætatis suæ aut magnitudine animi, aut scientiarum copiâ, aut humanarum rerum usu atque consilio, aut ullo virtutis genere inferior unquam habitus sit. Quinimò solum Thomam huic Petro præfert: Nolim autem eum, ait, prætulisse Thomæ, quem Thomas numen quoddam in terris fuit, cui latini omnes ac græci & barbari auctores cedant: sed ingenuè illud fateor, nullius cuiuspiam alterius editionem his Petri commentariis, aut multitudine quæstionum, aut sententiarum copiâ, aut proprietate sermonis æquari vel comparari posse. Hic tantus vir, cum multitudine quæstionum abundare dicatur Soncinati, in ultimâ tamen distinctione magis, quam cæteri omnes, deficit, & quæstionem de damnatorum obstinatione vix paucis ex Thomâ verbis decidit: Tertia, inquit, quæstio est de obstinatione, quod mittentur in tenebras, non solum exteriores, sed interiores. Obscuratum est insipiens cor eorum. Non possunt enim bonum benè velè, sed omnis voluntas eorum deliberativa est mala.*

XIX. Thomæ Aquinati integro post mortem ejus seculo perpetuus surrexit adversarius, Johannes Duns, Scotus, dictus quidem à suis solenni encomio *Doctor subtilissimus*, qui tamen subtilitate suâ aded obscure haud rarò philosophatur, ut nec discipuli ejus, quid magister vel ipsi velint, explicare se satis queant. Hic ille

Ille est, quem ad nomen alludens intelligit Barptolomæus de Spina, cum in laudatione Thomæ inter alia: *Non mirum, inquit, si splendori huic tenebræ se opponant ac eundem impugnare contendant. Humana quippe conditio infelicitati non modicum est obnoxia ex primâ corruptione peccati. Quo sanè factum est, ut semper veritas & iidem bonitas paucos habuerint possessores. Isthanc caliginem & ultimæ Magistri Distinctioni, de statu damnatorum, affundit, eandemque in quæstionibus implicat, resolvit. Quid de peccatis damnatorum senserit, difficile est, penetrare mentem ejus, sicut ex iis, quæ nunc allegebimus, constabit. In Decif. sec. art. dist. L. profitetur: post odium Dei, quod est primum & maximum peccatum, velle se non esse, esse secundum peccatum. In Resolut. Qu. II. Dico, quod damnati sunt obstinati & perversi ad utrumque actum. Et licet displiceat eis culpa, in quantum vermis, (conscientiæ) non tamen, in quantum culpa; præcipuè demonum, qui semper Deo invident. Psalmista: superbia eorum, qui te odierunt, semper ascendit. Ibidem: Respondeo igitur, quod propter culpam fugiendam non credo, quod damnati appetant non esse, licet debeant appetere. Nec credo, quod sint adeò mali, quin habeant aliquem bonum actum, licet non acceptum Deo. Dubitat subtilitatis Doctor, qui paulò post, ad quæstionem: an pœna ignis inæqualis sit vel in se, vel quia fortius & inæqualiter affliget, immutando sensum & appetitum? feralem ignorantiam profiteretur: nescio, ajens, expectetis, quousque expiamini. Ad quem locum manus Monachi cujusdam, in exemplari Bibliothecæ illustris Gymnasii nostri, Præceptori illudens, adscripsit in margine: Tunc est neglectum, Scote.*

XX. Petrus de Aquilâ, ordinis Minorum, sectator nobilissimarum subtilitatum Scoti, à Præceptore non discedit: Dico, inquit, quod damnati sunt obstinati & perversi, quantum ad malum culpæ & quantum ad malum pœnæ, & idèd, quantumcumque displiceat eis malum culpæ, in quantum vermis eorum non moritur, non tamen, in quantum culpa, præcipuè demonum, qui Deo semper invident. Hæc ille, dist. L. sub fin.

XXI. Adjiciemus ex Scholâ unicum adhuc, Thomam de Argentina, acutissimum, (hice ei præfigitur in fronte Libri titulus) materiæ Theologicalium Resolutorem. Is omnium fusissimè Distinctionem Quinquagesimam Quarti sententiarum Libri exponit,